

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Volilna reforma in Italijani.

Govoril dr. Otokar Rybář v seji mestnega sveta tržaškega dne 6. junija 1906.

Predloženi predlog mi je provzročil nemalo presenečenje. Vlada, hoteča favorizirati Italijane, in jemajoča menda v poštev veliko važnost mesta tržaškega, kakor prvega pomorskega emporija monarhije, je ponudila temu mestu v predlogih Hohenlohevih en mandat več, a sedanje zastopstvo tržaško hoče protestirati proti namerovanemu pomnoženju.

Če bi se bili Slovenci drznili protestirati proti pomnoženju italijanskih mandatov Trsta, bi jih vse italijansko novinstvo označalo kakor sovražnike mesta, kakor italijanofobe in še huje. Sedaj pa, ko ta prečudni protest prihaja od italijanskih zastopnikov samih, se bo ta njihov korak gotovo označal kakor dokaz najplemeniteje abnegacije in najčistejšega patriotizma.

Ker pa „volenti non fit iniuria“, bi bili mogli mi Slovenci ostati nevtralni vspricho tega čudnega prizora, ako ne bi bila v predlogu obsežena tudi tožba, da se je z volilno reformo storila krivica na škodo Italijanov in na korist Slovanov.

Ta trditve ne sme ostati brez odgovora in tako si dovoljujem malo politično razpravo.

Tožba se tiče Italijanov v Dalmaciji, katerim se ni določil noben mandat. Kar se tiče principijelne zahteve po varstvu za narodne manjšine, sem tudi jaz v popolnem soglasju s spoštovano delegacijo. Ali „est modus in rebus“ — vsaka stvar ima svoje meje. Da pravično sodimo pritožbo glede Dalmacije, treba uvaževati dejstvo, da število Italijanov, ki so raztrešeni po vsej pokrajini, dosega komaj 15.000 duš. Od Raba pa do Spiča vam je ni niti ene občine, kjer bi Italijani tvorili vsaj tretjino prebivalstva, in da celo v zadarski občini, ki se smatra za italijansko, je samo 9200 Italijanov nasproti 22.000 Slovanom. Naj mi povedo sedaj gospodje iz delegacije, kako bi bilo možno ustvariti volilni okraj, v katerem bi imeli Italijani večino? Po sistemu okrajev z enim mandatom, ki ga predlaga vlada in podpirajo italijanski poslanci, ni možno zagotoviti Italijanom v Dalmaciji ni enega mandata, kakor pa ni možno zagotoviti niti 150.000

Čehom na Dunaju. To bi bilo možno le s proporcionalnim sistemom, kakor ga predlagamo mi in socialisti. In to bi bilo tudi v interesu Italijanov samih, ako bi vsprejeli takov postulat, da bi mogli varovati svoje manjšine.

Kar se tiče našega Primorja, zahteva predlog delegacije, da se mora spoštovati parlamentarno posestno stanje, s čemer je rečeno, da naj se za vedno zagotovi sedanje najkrivičnejše stanje stvari, in da naj se torej Italijanom zagotovi sedanje število poslancev, če tudi jim to število ne gre v razmerju s številom prebivalstva. Gospodje pozabljajo očitno, da gre tu za volilno reformo, ki naj jej bo v podlago splošna in enaka volilna pravica, da imajo torej izginosti privilegirani mandati trgovske zbornice in veleposestva, ki so dajali Italijanom tri lepe mandate. Gospodje pozabljajo tudi, da tudi ob vsej dobri volji, vlada ne more od enega hipa do drugega spreminjati očitne slovanske večine v manjšino ter da iz slovanskih občin ne more sestavljati italijanskih volilnih okrajev. In da za to ni manjkalo dobre volje na strani vlade, nam dokazuje razdelitev volilnih okrajev v Istri, kjer je n. pr. v takozvanem italijanskem volilnem okraju Poreč-Pula-Rovinj obseženih nič manje nego 22.500 Slovanov, ki ostanejo za vedno brez zastopstva. Za samih 15.000 Italijanov v Dalmaciji, raztrešenih po vsej pokrajini, se zahteva en mandat; na drugi strani pa se smatra kakor povsem opravičeno, da v enem samem volilnem okraju Istre 22.500 Slovanov ostane brez zastopnika. — Tudi v takozvanem italijanskem koperskem volilnem okraju ni nič manje nego 14.200 Slovanov, ki tudi ostanejo majorizirani od 63.000 Italijanov. V vsej Istri bo torej 37.000 Slovanov, ki so po zaslugi vlade obsojeni v politično smrt. In to se označa kakor krivica na škodo... Italijanom!!

Kar se dostaje Goriške, moram resnično povedati, da mi ni možno umeti, kako se more zahtevati še en italijanski mandat. Na vsem Goriškem je 81.000 Italijanov nasproti 140.700 Slovanom. Ti poslednji tvorijo torej skoro dve tretjini prebivalstva, in bila bi največja krivica, če bi se ne upoštevalo to dejstvo ob razdeljevanju mandatov. Če

vedali ceno ter zatrjali, da znajo vsako reč tako fino in izvrstno zaviti, da človek lahko prepotuje vso Evropo brez skrbi, da bi se mu dotična reč pokvarila ali zdrobila.

„Ne boste me opeharili, ne, Abrahamoviči, vas poznam“, je godrnjal Konfuzelj sam s seboj, ker se mu je zdelo vse predrago. Vsled tega ni hotel kupiti ničesa. Sicer pa ni to Dr. Salvatijevih „naslednikov“ prav nič pripravilo ob prijaznosti, ampak ostali so uljudni in zgovorni navzlic Konfuzeljevega trdosrčnega sklepa.

Ko si je vse ogledal, se je hotel še nekoliko pošaliti z njimi s tem, da jim je rekel:

„Sedaj pa srčna hvala za prijaznost, velecenjeni nasledniki slavnega pradedu Dr. Salvatija! ohranim vas vedno v spominu in koder bom hodil, povsod in vsakemu priporočim, naj si ogleda, kadar pride v Benetke, vašo imenitno zalogo, kjer ni treba ničesa kupiti.“

so za 140.700 Slovanov določili le 3 mandate, potem pa za 81.000 Italijanov ne morejo zahtevati istega števila. In pomislimo, da je vlada tudi na Goriškem, kakor v Istri, da je le mogla ustvarjati takozvane italijanske volilne okraje, pridružila več nego 6000 slovenskih prebivalcev tem okrajem, dočim je v slovenske volilne okraje prišlo komaj 600 Italijanov.

Zahteva po novih mandatih za Istro in Goriško ni nič drugega, nego zahteva po privilegiju.

Volilna reforma mora — če hočemo prav soditi — odpraviti ne le privilegije izvestnih socialnih razredov, ampak tudi privilegije izvestnih narodov.

Sedanja pa je, žal, ohranila te privilegije. A oni, ki nima vzroka za pritožbo, je gotovo italijanski narod, ker ravno Italijani so postavljeni na prvo mesto med vsemi narodi Avstrije. Italijani Avstrije so najbolj favoriziran narod. Evo vam dokaza! Po volilni reformi, kakor jo je popravil princ Hohenlohe, prihaja povprečno po en mandat na 51.765 prebivalcev. Kar se tiče posamičnih narodnosti je razmerje tako-le: Italijani dobijo enega poslanca na 40.394 prebivalcev, Nemci na 41.128, Romuni na 46.192, Slovenci na 51.860, Poljaki na 54.518, Hrvatje na 54.721, Čehi na 57.819, Malorusi na 105.671 prebivalcev. Italijanom je torej boljše postreženo nego vsem drugim, in celo bolje nego Nemcem, kateri veljajo po neki teoriji kakor prvi narod Avstrije.

Kakor se vidi, so se res storile krivice — neodpustne in neverjetne krivice — ali ne na škodo Italijanov, marveč na škodo Slovanov in na očitno korist Italijanov. Nasprotno trditve delegacije je čisto navadna — licenca poetica.

Pa še v neki drugi točki ta predlog ni v soglasju z resnico, in sicer tam, kjer pravi, da so se italijanski poslanci vsikdar izjavljali za splošno in direktno volilno pravico. Mej temi poslanci so tudi istrski poslanci, ki so se v svoji lastnosti kakor deželni poslanci dosledno in z vstrajnostjo, ki bi bila vredna boljše stvari, upirali vsaki in kakoršnji-koli volilni reformi, in so se upirali celo tudi uvedanju direktnih volitev. Istra je še med tistimi pokrajinami, kjer niso še uvedene direktne volitve.

„Nasledniki“ mu podado roko drug za drugim, se mu priklonijo skoro do tal in najstarejši med njimi segne celo v žep po listnico ter privleče iz nje ličen listek s podobo Dr. Salvatija, na katerega zapiše nekaj nerazumljivih črk ter ga vroči Konfuzlju z opazko, naj se oglasi pri kasirki, ki je sedela tik vrat.

Konfuzelj se namuzne in ga sprejme, misleč, da dobi še kaj nagrade.

Stopi tedaj h kasirki in ji da dotični listek.

„Signore paga dieci lire (gospod plača deset lir)“ se oglasi kasirka, prejemši listek ter veli Konfuzlju, naj denar odšteje.

„Ha, ha, ha, ha“, se zakrohoče Konfuzelj, „saj nisem kupil ničesa, ni vrag, gotovo se motite.“

„Kaj še“, odgovori kasirka, „da niste ničesar kupili, to vem, ali plačati morate razsvetljavo in razkazovalce.“

„Saj ste rekli, da je prost vstop.“

„To je res, ali to, kar sem vam ravnokar povedala, je treba plačati, žlahtni gospod.“

Omenjeni odstavek predloga je dalje interesanten še iz nekega drugega razloga: ker vsebuje neko dragoceno priznanje. Tu se pač govori o simpatiji italijanskih poslancev za splošno in direktno volilno pravico, ali molče gre mimo postulata enake volilne pravice. In ta postulat se prezira iz dobrega razloga, ker Italijani dobro vedo, da bi po enaki volilni pravici izgubili dober del mandatov, ki jih posedujejo. To je en dokaz več, da si Italijani Primorja brez privilegijev ne morejo ohraniti tiste privilegovane pozicije, ki jo uživajo nasproti Slovanom. Italijani bi morali enkrat umeti, da pravica mora biti jednaka in da ne delajo prav, ko se hočejo skrivati za privilegije.

Dalmatia docet! Pri vseh privilegijih, ki jih je užival in jih uživa italijanski jezik po državnih uradih v Dalmaciji, Italijani vendar niso mogli preprečiti, da so Slovani z močjo svojega pretežnega števila zadobili večino v deželnem zboru in da so iztisnili italijansko skoraj iz vseh šol v deželi.

Ni res torej, da se more z večjim ali manjim številom poslancev v parlamentu varovati narodnost, ampak je to možno edino le po pravičnem urejenju narodnega vprašanja, in to z vsprejetjem narodne avtonomije.

Jedino le z narodno avtonomijo ne bodo narodi Avstrije potrebovali več ne uslug od strani vlade, ne podpore od strani drugih narodnosti, ampak bodo z lastnimi sredstvi skrbeli vsaki za svoje potrebe.

In ravno iz tega razloga se jaz ne morem navdušiti za tisto barantanje za mandate, ki je je pričela vlada v parlamentu ne v posebno čast za avstrijske stranke.

Končno si dovoljujem še izraziti svoje dvome, da-li je naš mestni svet legitimiran, da s tem predlogom v imenu Trsta podaja enunciacijo tolike važnosti.

Naš mestni svet je predstavitelj gotovih socialnih razredov, nikakor pa ne vsega prebivalstva. Novi mandat pa se ne podelja posamičnim razredom, ampak vsemu prebivalstvu, ker bo ustvarjen na podlagi splošne volilne pravice. Naš mestni svet torej nima pravice, da govori v imenu vsega tega prebivalstva, ki ni zastopano po njem

„A, tega pa ne, tako neumen nisem. Jaz nisem nikomur ukazal niti prižigati luči niti naj mi kaj razkaže“, se raztogoti Konfuzelj „in vsled tega tudi ne plačam nič, servus, košamadina, pozdravite doma in kaj pišite“, je rekel in hotel oditi.

Toda čolnar, ki ga je čakal pred prodajalnico, je stal s svojim čolnom nekaj metrov proč od stopnic, ki drže kot vhod iz kanala v hišo.

Ko ga je Konfuzelj poklical, naj pride bližje, da stopi v čoln, se je delal, kakor da ga ne sliši.

Šele, ko je začel nanj vpiti in ga zmerjati, se je oglašil in rekel, da se ne približa tako dolgo, dokler ne plača, kar je v prodajalnici dolžan, „toda ne samo to“, je rekel, „predno vstopite, morate plačati tudi meni, sicer vas pustim tam in pokličem policajsa, vrhu vsega vas še ovadim, da ste onega Angleža pretepli.“

(Dalje pride.)

LISTEK.

Konfuzelj v Benetkah.

(Dalje.)

Konfuzelj jim pa tega ni hotel verjeti, ker je pradedov nos močno diferenciral z nosovi njegovih „naslednikov“, zadnji so bili namreč preveč podobni številki 6 in premeseni.

Sicer pa so bili ti ljudje nad vse prijazni.

Klanjali so se mu z velikim spoštovanjem in ga povabili v prodajalnico, trdeč, da lahko vstopi in si vse ogleda, ne da bi moral kaj kupiti ali plačati kako vstopnino.

In kako hitro je vstopil, so prižgali celo vse električne luči, ki so se nahajale v prodajalnici, tako da je Konfuzlju vsled bliščečega se stekla in presvitlih luči kar jemalo vid.

S čudovito zgovornostjo so mu razkazovali vse dragocene stvari, ki so jih imeli na prodaj in pri vsakej so mu po-

in ki morda ne pošlje v parlament na Dunaj narodno-liberalnih poslancev, ampak pristaše drugih strank.

Iz vseh teh razlogov bom glasoval proti predlogu delegacije.

Dopisi.

Iz Cerknja. — (Občinske volitve.) — Volitve v Cerknem so vedno nekaj posebnega — in tako tudi letos. Dobro so nam še v spominu viharne občinske volitve pred 3 leti. Takrat so „liberalci“ napeli vse sile in uporabili vsa sredstva, da bi zmagali — a propadli so sijajno. V starešinstvo, ki šteje 30 mož, ni bil izvoljen niti eden „liberalec“.

Priprave za letošnje volitve so se začele v znamenju miru. Kat.-narodna stranka je sklenila prostovoljno prepustiti „liberalcem“ v starešinstvu 4—5 mest, da bi tudi oni sodelovali pri obč. upravi in bili priča vseh sklepov in odredb ter imeli tudi priložnost javljati svoje mnenje. Ume se, da to ni bilo vsem po volji. Nekaterim ni bilo prav, da bi nastopila stara stranka, prej imenovana stranka „belih“, pod imenom „katoliška“ stranka. Zakaj ne? Dobro vedó, da se je razlika „beli“ in „črni“ preživela, da prav za prav ni več teh strank, ampak da se ločijo ljudje po prepričanju — ali so katoliškega mišljenja, ali pa liberalnega-svobodnomiselnega, oziroma tudi socijalno-demokratskega. Tem ljudem ne ugaja katoliško načelo — vsaj v javnem življenju ne! Hoteli so napraviti zmes po svoji volji — v svoje namene, kar se jim pa ni posrečilo do cela.

Spletkarije so bile velike. Zaupni shodi so se vrstili drug za drugim, a posamezne vasi so na predlog kat.-narodne stranke določile svoje kandidate same in se teh držale več ali manj. Slednjic se je pokazalo, da tudi to ne ugaja nekaterim in to celo takim, ki so pred 3 leti visoko dvigali zastavo „belih“ in nastopali z vso odločnostjo proti „liberalcem“. Napravili so svojo listo po svojem okusu, ki je bila kar prepletena z liberalnimi kandidati in omahljivci. To ni bil ljudski glas — zato se je preživela tekom enega dneva.

Trezno misleči so po teh spletkarijah in zmešnjavah stopili vkup k nekakemu kompromisu in na njem je obveljalo po večem načelu in prvotni načrt kat.-narodne stranke. To kompromisno listo so podpisali tudi „liberalci“. Ljudstvo je bilo s tem zadovoljno, in vsakdo je pričakoval, da se bodo vršile volitve popolnoma mirno.

Volitve so se začele binkoštni terek in sredo s III. razredom. Zanašaje se na kompromis, je bila udeležba skrajno pičla, zlasti tudi zaradi mnogega dela na polju.

Prišla je sredo zvečer, ura pred zaključenjem volitve. V veliko presenečenje vseh kompromisu zaupajočih pridere na volišče naenkrat vrsta združenih „liberalcev“ in soc. demokratov (Olaževcev), in kompromisni kandidati so propadli za 4 glasove. Kako je prišlo do tega, o tem kasneje.

Ta nepričakovani dogodek je razburil ves okraj — celo županijo. Volilci II. in I. razreda so radi tega prišli v častnem številu in ne oziraje se več na nikak dogovor, prodrli sijajno s svojimi kandidati. V II. razredu so oddali „liberalci“ 5 glasov, v I. razredu pa se volitve sploh niso udeležili. Par jih je glasovalo za naše moze.

Vspreh volitev je ta: kat.-narodna stranka ima v novem starešinstvu: 20 (22) mož, „liberalna“ 5 (7) mož, in socijalni demokrati (Olaževci) 3 moze.

V III. razredu so bili izvoljeni 3 soc. demokrati, 4 „liberalci“ iz Cerknja in dosedanji župan Kosmač, 1 kandidat kat.-narodne stranke iz Novakova, volilec III. razreda, in jeden mož iz Bukovega, kojega mišljenje ne poznamo.

Zdaj pa obračunimo z zloglasnim kompromisom in volitvijo v tretjem razredu. Katoliško-narodna stranka kom-

promisa ni prelomila, to je jasno — pač pa ga je „liberalna“ stranka, da se temu očitaju upira z vsemi štirimi. Izgovarjajo se sicer moze, ki so tudi podpisali kompromis, da niso vedeli za zaroto toda če hočemo, jim verjamemo, [če ne pa ne. Eden izmed njih, ki je bil tudi pri kompromisu, je volil s socijalnimi demokrati in je izvoljen — basta! In ako je bilo „liberalcem“, ki so sklenili kompromis, kaj do kompromisa in častne moške besede, zakaj pa niso poslali za kandidate kompromisne liste nobene volilca na volišče? Ali ni bila tudi njihova dolžnost listo podpirati in rešiti? Vse izgovarjanje nič ne pomaga! Recimo raje tako: Tudi „liberalci“, moze kompromisa, so vedeli dobro za zavratni napad, bili z njimi v zvezi in se dali lepo volit, dasiravno od — soc. demokratov! In to je tem gotoveje, ker so cerkijanski „liberalci“ na ta čedni način dobili v Cerknem kar 4 svoje moze, katerih bi po kompromisni listi ne bili dobili. Za to moštvo še dobite še odgovor — drugikrat!

O tem bomo še govorili!

Radi zmede v III. razredu je zdaj prikrajsanih več vasij, — komu se imajo za to zahvaliti, vedo zdaj.

Volilec pa kliče za danes dvoje: 1. Nevspeha ste krivi deloma tudi sami, ker ste volitev zanemarili popolnoma. 2. Kdor je enkrat snedel častno besedo, mu več ne zaupajte!

Na svidenje!

Politični pregled.

Spopolnenje parlamentarnega ministerstva.

Listu „Omnibus“, izhajajočemu v Pulju, je došel z Dunaja minole dni dopis, v katerem je govora o nadaljnjem spopolnjenju parlamentarnega ministerstva. Med drugim je v tem dopisu rečeno to-le:

„Ker se je mudilo, da se na udarec, izvršen od Ogrske s tem, da je bil ogrskemu parlamentu predložen načrt zakona za ogrski avtonomni carinski tarif, dade protiudarec — zato so vsi kompetentni faktorji na Dunaju storili vse možno, da pride čim prej do parlamentarnega ministerstva. In tako se je tudi zgodilo.“

Delo je bilo nujno in zato so pozabili — v naglici dela — na dve okolnosti največje važnosti. To je, da treba dati v novem ministerstvu mesto osebi, ki uživa zaupanje krščansko-socijalne stranke, a dosledno temu tudi klerikalnim elementom, ki so izven te stranke. Razun tega treba ministerstvu zastopnika iz jednega hrvatskih krajev Cislajtanije. To je stvar, ki bi močno padala na tehtnico ob bodočih pogajanjih med Avstrijo in Ogrsko.

Zdi se, da so se vplivni krogi kmalo spomnili, kako pogreško so napravili, in že se govori — in tudi po javnih novinah — da bo pozvan v kabinet princ Alojzij Lichtenstein. Vrh tega se priznava — za hip le v ozkih krogih — potrebo, da se kabinet spopolni tudi z enim Hrvatom, da se tako zadobi protitežje proti zahtevam ogrske, sosebeno glede Dalmacije in Bosne-Hercegovine, ko pride do pogajanj o ekonomskem vprašanju med obema polovicama monarhije. Eventualna kandidata bi bila predsednik deželnega zbora dalmatinskega, dr. Ivčević in dvorni svet. Anton vitez Vuković Vucedolski; prvi avtonomna glava Dalmacije, drugi dober poznavalec Bosne, kjer je bil javen funkcionar v zelo težkih časih — oba Dalmatinca“.

Avstrijska delegacija.

Avstrijska delegacija je imela v soboto svojo prvo sejo. Otvoril jo je minister za zunanje reči, grof Goluchowski, ki je pozval barona Spens-Bodena kot najstarejšega člana delegacije, naj prevzame začasno predsedništvo. Ta je pa odredil, da si je delegacija izbrala predsedstvo. Predsednikom delegacije je bil izbran knez Lobkovic, ki je dobil od 55 oddanih glasov 53. Pri volitvi podpredsednika

je pa bilo oddanih 54 glasovnic. Od teh je bilo oddanih na ime delegata dr. Sylvestra 27, a na ime delegata vit. Abrahamovicza pa 25. Dve glasovnici sta bili prazni. V petek so se namreč zbrali slovanski in italijanski delegatje ter sklenili, da bodo glasovali za Abrahamovicza in ne za Nemca Sylvestra; a kakor se vidi, so s svojim kandidatom propadli.

Predsednik knez Lobkovic se je zahvalil za izvolitev ter potem omenil, da ni delegacija zborovala že dve leti in da jo sedaj čaka mnogo dela. Izrekel je nado, da bo delegacija imela pred očmi dva zelo važna cilja: položaj monarhije kakor velelast in izrecno varstvo gospodarskih interesov tostranske državne polovice.

Na to je minister grof Goluchowski predložil skupni proračun za 1905 in 1906. Delegat Chlumetzky je predlagal, naj se izvoli proračunski odsek, sestojč iz 21 členov. Predlog je bil vsprejet in odsek izvoljen.

Po seji delegacije se je konstituiral proračunski odsek ter izvolil načelnikom Bobrzynskega, namestnikom pa viteza Chlumetzkega. Potem so bili izvoljeni poročevalci, nakar je bila seja zaključena.

Vsprejem delegacij.

V nedeljo sta bili vsprejeti delegaciji od cesarja, in sicer avstrijska ob 11. uri predpoludne, ogrska pa opoludne. Ko sta ga pozdravila predsednika delegacij, je imel cesar potem prestolni govor, ki se je glasil za obe delegaciji jednako. V prestolnem govoru je cesar povdarjal, da se naša država nahaja z vsemi ostalimi državami v prijateljskem razmerju, posebno pa z Nemčijo. Dogovori med Avstrijo in Rusijo gledé balkanskega vprašanja obstoje še vedno. Cesar je dal v prestolnem govoru tudi izraza svoje ogorčenosti nad atentatom v Madridu.

Volilna reforma in naš cesar.

Ko se je naš cesar v nedeljo pri vsprejemu avstrijske delegacije razgovarjal s posameznimi delegati in je pri ti priliki govoril tudi s češkimi poslancem Krajašem, mu je rekel mej drugim: Volilna reforma se mora izvesti. Državnozbornske volitve se ne bodo več vršile na podlagi sedanjega volilnega reda.

Odstop cesarjev?

Razni listi še vedno pišejo, da namerava naš cesar v najkrajšem času odstopiti. Nekateri listi vedó celo povedati, da so na poziv vladarjev imeli člani cesarske rodovine že dve dolgi seji, v katerih se je ta zadeva obravnavala.

Načelnik avstrijskega generalnega štaba v smrtni nevarnosti.

Iz Banjaluke so poročali te dni dunajskim listom, da bi bil baron Beck, ki se je nahajal v Bosni na inšpekcijskem potovanju, kmalu utonil. Prepeljati se je namreč hotel v kočiji čez nek hudournik. Tu bi pa kmalu deroča voda potegnila za seboj konje, kočijo in vse one, ki so se nahajali v kočiji. Pritekli so pa na pomoč tamošnji kmetje, ki so z velikim trudom spravili iz vode konje, kočijo in tudi barona Becka.

Po obisku nemškega cesarja.

Z obiskom nemškega cesarja na Dunaju so se bavili te dni ne samo avstrijski in nemški listi, marveč tudi angleški, italijanski in francozki. Predno je prišel nemški cesar na Dunaj, so za-trjevali oficijozni listi, dani temu obisku pripisovati nobene politične važnosti in da ne pomeni ta obisk nič drugega nego čin uljudnosti. Zdaj pa so ravno oficijozni listi prvi, ki pravijo, da je bil obisk nemškega cesarja na Dunaju velikega političnega pomena, češ, da sta hotela nemški cesar in naš cesar na očitni način pokazati svetu, kako neresnične so trditve, da se nahaja trozveza na jako šibkih nogah, ali da ta celó sploh več ne obstoji. Brzojavka, katero sta poslala vladarja ital. kralju in odgovor ital. kralja na to brzojavko, vse to da je najbolj dokazalo, da je trozveza še vedno trdna in da je prijateljstvo med Italijo, Nemčijo in Avstrijo popolnoma neskaljeno. No, vse to je sicer prav lepo

in se ne da tudi ovreči s kakim nasprotnim dokazom, ker nikdo ne ve, kaj vse se za kulisami godi.

Nam se zdi čudno le to, da se vkljub vsemu temu prijateljstvu med Avstrijo in Italijo od dne do dne vedno bolj utrjujejo razne obmejne točke na italijanski, kakor tudi na avstrijski meji.

Protimadarske demonstracije na Dunaju.

V ljudski dvorani mestne palače na Dunaju kakor tudi pred palačo se je v nedeljo zbralo nad 20.000 ljudi k shodu, katerega so sklicali krščanski socijalci, da na njem protestirajo proti madjarski objestnosti. Na neko svetilko so demonstrantje obesili moža, narejenega iz cunj, ki je predstavljal Kossutha. Okolo njega pa je bilo vse polno napisov, kakor: doli z Madjari, živela Avstrija. Shodu je predsedoval knez Lichtenstein, ki je obrazložil zbranim vzroke spora med Avstrijo in Ogrsko. Za njim je govoril dunajski župan dr. Lueger, katerega so burno pozdravili. Med drugim je rekel dr. Lueger, da je za današnje razmere jako značilno, da stoje danes na čelu ogrske vlade oni, ki so l. 1848 proglasili Habsburžane za propadle. „Mi ne bodemo nikdar v to privolili“ je rekel dr. Lueger, da „bi nas ponižali v ogrske suznje.“ Govornik je prosil potem, naj snamejo s svetilke cunjastega moža, ker ni tu mesta za take šale, ampak so sedanji momenti jako resni. Ko se je to zgodilo, se je prečitala resolucija, s katero se najodločnejše protestira proti madjarski nasilnosti. Potem se je podalo nekaj stotin oseb pod vodstvom posl. Prochaszka v ulico Bankgasse, kjer se nahaja palača ogrskih ministrov. Tu so začeli demonstrantje na vse grlo vpiti: Doli z Madjari, živela Avstrija. Ravno tedaj pa je zborovala ogrska delegacija. Dr. Wekerle, Kossuth in nekateri drugi delegatje so šli k oknu, da bi videli, kaj se godi. Tu so pa začeli demonstrantje bombardirati palačo s kamenjem in s palicami in so tudi več šip razbili. Govorci se tudi, da je priletel v sobo, v kateri so bili zbrani ogrski delegatje, jeden nož in da je padel tik nekega škofa, ki je tudi član delegacije. Ko se je vse to zgodilo, je prišla šele policija na lice mesta in je razgnala demonstrante, ne da bi bila kakega aretirala. Da so potem ogrski delegatje pri nadaljevanju seje hudo teremtali, to je samoobsebi umevno, in dr. Wekerle se je moral na vse kripje truditi, da jih je pomiril ter prepričal, da na teh izgrelih ni kriva avstrijska vlada. Kasneje sta prišla k Ogru tudi minister za notranje reči baron pl. Bienert in ministerski predsednik baron Beck ter sta prosila Madjare, naj ne bodo tako hudi, obljubivši jim, da se kaj takega ne bo več zgodilo.

Splošni štrajk na Dunaju.

Osrednji odbor socijalnih demokratov na Dunaju je sklenil, vprizoriti na Dunaju splošno stavko za slučaj, ako bi se hotelo v državnozbornskem volilnem odseku zavlačevati razpravo o volilni reformi. Ta splošna stavka bi bila le na Dunaju in bi trajala tri dni. Drugod bi morali ostati socijalci povsod mirni.

Položaj v Sarajevu.

Zadnji čas je začelo po vsi Bosni med delavstvom jako vreti. Delavci zahtevajo odločno zboljšanje svojega stanja; a delodajalci so za te zahteve gluhi. Zaradi tega bruhne najbrže že te dni splošna stavka. Sarajevo je v nekakem obsednem stanju. Poleg treh polkov vojakov, ki so bili že dosedaj v Sarajevu, so prišli tje iz Trebinja še trije bataljoni drugega vojaštva.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravni: prof. R. Čuček v Gorici prvi polletni prispevek 15 K.

Predsedništvu so plačali: Dekan in kaplana v Cerknem 3 K.

Srčna hvala!

Imenovanje v davčni stroki. — Za davčne pristave so bili imenovani t-lev davčni praktkanti in sicer: Edvard S-ovich za Gradišče, Ciril Ivancič za

Kanal, Humbert Travan za Gorico, Ivan Tuzet za Sežano, Grid Stres za Kobarid, Renat Dragovina za Koper, Angel Vernier za Vodnjan, Anton Schak za Koper, Ivan Bonac za Tolmin, Ivan Berzac za Krk in Karol Ciglic za Podgrad.

„Folium Ecclesiasticum“, uradni list goriške nadškofije, objavlja, da je do 12. julija t. l. razpisan drugi kanonikat v tukajšnjem prvostolnem kapitelju, izpraznjen vsled imenovanja novega nadškofa mons. dr. Fr. Šepuja.

Šempeterska župnija pri Gorici je razpisana do 12. julija t. l. župnijskim upraviteljem je imenovan č. g. Ivan Brezavšček.

Kanonično vzlitalcjo je začel prevzvišeni gospod knez in nadškof dr. Fr. Sedej preteklo nedeljo in sicer v Št. Petru pri Gorici. Natančneje poročilo pričakujemo za prihodnjo številko. Za danes naj le to omenimo, da ves Št. Peter je bil pri tej priliki na nogah in da je na vse pričujoče blagodejno uplivala resnost, s katero je prevzvišeni opravljal vse posle svoje visoke službe, ter da je poživiljal, kakor hladni dež razbeljeno zemljo, duše navzočih vernikov odločnost, s katero je višji pastir poudarjal krščansko resnico, ter neustrašenost, s katero je bičal novošegno brezverstvo ali liberalizem. — Izpraševanje krščanskega nauka v cerkvi preč birmo je bilo dostojno in po vsi svoji zunanosti kazalo na resnost trenutka in na imenitnost resnic, ki ob taki priliki pridejo v poštev. — Verno ljudstvo in dahovščina so bili veseli, da jim je Bog poslal višjega pastirja, ki pozna svoj poklic ter ga vrši resno in odločno brez ozira na sovražnike vere in vernega ljudstva, ki sejejo ljuliko v nogradu Gospodovem ter zaničujejo in zasramujejo katoliško cerkev, ki je od Boga postavljena, ter njen nauk in njene služabnike. Dobrotljivi Bog naj nam dolgo ohrani takega višjega pastirja.

Dela pri Lijaku. — Tržaško namestništvo je oddalo podstavna dela železnega mostu, ki se ima napraviti na državni cesti, ki pelje iz Gorice v Šemp. s, g. Ernestu Rossiju. Istemu podjetniku so izročena tudi druga dela za zboljšanje državne ceste blizu omenjenega hudournika.

Orgljanje v cerkvi sv. Vida na Placuti. — Glede orgljanja v cerkvi sv. Vida na Placuti, in sicer ob nedeljah pri prvi sv. maši smo dobili to-le pritožbo: Slovensko cerkveno petje pri prvi sv. maši na Placuti se zadnji čas na nečuten način zanemara, tako, da ga več nedelj zaporedoma sploh ni. Obrachamo se torej do pred. g. župnika s prošnjo, da napravi v tem pogledu prej ko prej red, ker bi inace smatrali, da se nas hoče s tako nemarnostjo žaliti.

Kaznovana izvoščeka. — Izvoščeka Ivan Olivo in Josip Grusovin sta bila včeraj na tukajšnji policiji obsojena in sicer prvi na 24 ur zapora, a drugi na 5 K denarne kazni, ker sta za vožnjo s tukajšnje postaje pa do via Scuole agrarie zahtevala 1 K 60 vin., mesto 80 vin., kakor določa vozni tarif v Gorici.

V uršulinskem samostanu v Gorici se je vršila zadnjega maja domača zabava s petjem, godbo in dramatičnimi prizori na čast prevzvišenemu knez nadškofu. Gojenke so se v raznih jezikih, v vezani in prosti besedi, poklonile prevzvišenemu. Posebno je ugajal ljubk prizor dveh malih deklic, ki sta v slovenskem jeziku udano pozdravili vladiko ter ga prosili sv. blagoslova. Vrlo izveden igrokaz „Dobri pastir“ je navzoče kar ganil. Prevzvišeni vladika se je prepričal, da veje duh dobre vzgoje v samostanu, koji naj bi postal krščansko zavetišče otrok obih narodnostij naše nadškofije.

Veliko narodno slavlje v Tolminu. — Dne 8. septembra priredé v Tolminu veliko narodno slavlje. Kakor nam od tam poročajo, blagoslovi in razvije ta dan tamošnja „Narodna Čitalnica“ svojo zastavo ter bo objednem obhajala petinštiridesetletnico svojega obstanka. Istotako blagoslovi in razvije svojo zastavo ta dan tudi tamošnje „Rokodelsko bralno društvo“, praznuje petindvajsetletnico svojega obstanka. Objednem blagoslovi in otvori ta dan tolminsko „Prostovoljno gasilno društvo“ svoj gasilni dom. Ona društva iz drugih krajev, ki bi se hotela udeležiti tega slavlja, vabijo se, da naznanijo to pripravljalnemu odboru vsaj do 15. avgusta t. l. Posebno so naprosena pevška društva, da naznanijo slavnostnemu odseku do omenjenega dne, katero kompozicijo nameravajo oficijelno peti.

Dva „volka“ ubili. — Pod tem naslovom nam pišejo iz D. . . . . : Anton V. . . . ., po domače „Škr. . . .“, podal se je dne 5. t. m. na vse zgodaj v svoj vinograd. Kmalu pa prisopihava ves

preplašen domov ter začne pripovedovati, da je videl v vinogradu 3 volkove, in sicer jednega starega in dva mlada. Naglo teče potem k lovskemu čuvaju in tudi niemu vse natančno pove, kar je videl. Čuvaj, ne bodi len, se hitro oboroži, a reče V. . . . ., naj gre tudion po svojo puško ter naj objednem pokliče tudi Antona L. . . ., ki naj tudi vzame svojo puško. Med potjo so si mozeje dobro ogledali orožje in streljivo, in ko so se prepričali, da je vse v redu, korakali so premišljeno in previdno proti kraju, kjer je videl V. . . . . „divje zveri“. Ko so se približali temu kraju, zagledali so — speče „volkove“. Prvi, ki je pomiril na zverino, je bil Anton L. . . . Pa glaj, puška mu odreče, ne dá mu ognja. Ves preplašen zbeži proti bližnji črešnji, in hajd na njo. V. . . . . to videč, in boječ se, da bi tudi njemu puška ne odrekla, zbeži tudi on za L. . . . Zlaj pa nastopi lovski čuvaj in pomiri popolnoma nevstraheno na zverino. „Pamf, pumf“ je odmevalo po bregovih. In glej, dva „volka“ sta bila ubita, tretji pa je bežal, kar so ga noga nesle. „Doli teče, doli teče“ so vpili ljudje, nahajajoči se v bližnjih vinogradih. Nekateri, ki so brali črešnje, so hitro potegnili otroke na drevesa, da bi jih bežeči „volk“ ne raztrgal. Drugi ljudje pa so pritekli na mesto, kjer sta ležala ubita volkova. Ali ko so prišli blizu, začeli so vpiti: Za božjo voljo, saj to vendar niso volkovi, ampak — psi! In v resnici so to tudi bili. Lovski čuvaj, da bi nekoliko prikril svojo sramoto, se je pa moško odrezal: „Jaz že poznam postav.“ Lovci so se potem poizgabili in so se šele kasneje vrnili s potrebnim orodjem, s katerim so pokopali „volkove“. — Kakor je iz te dogodbe razvidno, zgodilo bi se takemu lovskemu čuvaju tudi, da bi kdaj celó kravo ustrelil, ako bi mu prišel kdo povedati, da je videl kje divjega jelena.

Za zemljiške posestnike. — V smislu zakonitih določil o zemljiškem davku se imajo podatki zemljiško-davčnega katastra tako glede oseb posestnikov, kakor tudi glede posestev samih vsikdar vjemati z dejanskim stanjem. Z ozirom na to nalaga zakon zemljiškim posestnikom dolžnost, da v 6 tednih po izvršitvi spremembe naznanijo na pristojnem c. kr. davčnem uradu ali pri državnem zemljemercu vsako spremembo, ki ima kak vpliv na predpis zemljiškega davka, zlasti spremembe v osebi posestnika ali v načinu obdelovanja zemljiških parcel (n. pr. napravu travnika iz gozda). Prekoračenje predpisanega šesttedenskega roka za naznanilo pa ima slabe posledice za posestnika. Ako ima namreč sprememba po zakonu za posledico znižanje davka, kakor n. pr. pri izpremenitvi njive v gozd, stopi znižani davek v veljavo, šele od drugega po prepozmem naznanilu sledečega leta. — Če se ima pa vsled spremembe davek zvišati n. pr. po izpremenitvi pašnika v vinograd, travnik ali njivo, potem izgubi posestnik po zakonu pravico, ki mu pristoji po pravočasnem naznanilu, da se skozi 10 let po spremembi plačuje doseđani nižji davek. Da izvedó davčna oblastva tudi o takih spremembah, ki jih dotični posestniki sploh niso naznanili, imajo državni zemljemerci vsaj vsaka tri leta v vseh občinah svojega uradnega okoliša izvršiti pregled dejanstvenega posestnega stanja. Taki pregledi niso potrebni samo radi tega, da se zemljiški davek predpisuje pravemu posestniku zemljišča, marveč tudi radi ureditve zemljiških knjig. Toda ugoden uspeh morejo imeti le potem, če se jih posestniki pridno udeležujejo. V to lahko mnogo pomagajo županstva, ki naj z vsemi sredstvi delajo na to, da prebivalstvo v bodoče najkrepkeje podpira geometre in jim pri omenjenih pregledih naznanja vse izpremembe, če se tudi tičejo posestev drugih oseb. Kajti le na ta način je možno, da se zahtevek plačila davka stavi vsikdar le na dejanstvenega posestnika zemljišča in le v zakoniti meri, potem, da se podatki o zemljiških knjigah vsikdar vjemajo z dejanstvenimi razmerami, kar je v korist posestnikov samih ležeče.

Vojaška taksa. — Novi zak. načrt gledé vojaške takse, katerega je vsprejela posl. zbornica v petek, določa:

Doseđaj je plačeval vsak nevojak 2 do 200 K vojaške takse, v to so bili zavezanci razdeljeni z ozirom na svoje dohodke v 14 razredov. Po novi postavi pa ne bodo plačali takse dotični, ki nimajo 1200 K dohodkov na leto. Od 1200 K do 1300 K se plača 6 K, od 1300 do 1400 7 K, od 1400 do 1600 9 itd. Pri 11.000 K dohodkov se plača 232 K takse, pri 100.000 K do 196.000 K se zviša taksa pri vsakih 8000 za 300 K; od 196.000 do 230.000 K naprej se zviša taksa za 750 K od 20 do 30 tisoč K dohodkov. Po novi postavi torej ubožen ne bo plačeval nobene takse. To je zelo

umestno. Nekaj pa v predloženi postavi ni pravično. Hoče se namreč uvesti nov davek za stariše oziroma prastariše. Ti bi plačevali takozvano ascendentno takso, za svojega sina oziroma vnuka nevojaka. To takso bi pa samo tedaj plačevali, če bi njih taksa več znašala kakor sina ali vnuka. Postava namreč pravi, da imajo stariši sina nevojaka od tega nasproti drugim starišem dobiček, ker ni njih sin vojak. — Ascendentna taksa je polovico manjša od vojaške takse.

Italijanska karablinirja aretirana na avstrijskih tleh. — Pri Ali na Južnem Tirolskem, so aretirali naši orožniki dva italijanska karablinirja ter ju izročili italijanski oblasti.

Potopil se je Lloydov parnik „Sophie“ blizu maroškega nabrežja. — Na obrežju Južne Amerike pa se je potopil nemški parnik „Prinz Eitel Friedrich“ z vsó posadko. Le dva častnika sta se rešila.

Nesreča na železnici. — Pastir Ivan Zobe iz Srednje vasi pri Kočevju je zaspal na železniškem tiru. Ko je spal, jer pridiral vlak in mu odtrgal levo roko.

Drugi veslov. delavski šhod se bo vršil dne 1. julija t. l. na Preski na Kranjskem. Udeležijo se ga tudi delavske organizacije iz Štajerskega in Primorskega.

Desetletnica županovanja ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja. — V Ljubljani bodo dne 16. t. m. praznovali desetletnico županovanja tamošnjega župana g. Ivana Hribarja.

Tri zlate poroke. — V Poljšnjiku pri Litiji so v ponedeljek trije pari obhajali zlate poroke. Vsi trije pari štejejo skupaj 463 let in so še vsi izredno krepki.

Strašno ubojstvo. — V Pičnu blizu Pazina so našli minole binškošne praznike v hlevu posestnika Aleksandra Marčaca truplo nekega Josipa Ančiča, po dom. Hunica, ki je bilo strašno razmesarjeno. Ančič se je bavil s prekupčevanjem sena in sadja, katero oboje je prevažal v Pulj in si s tem zaslužil še precej denarja. Orožniki so aretirali Simona Benasića, nekega Brožana in pa nekega kovaškega vajenca Benasića, o katerih se sumi, da se Ančiča ubili in potem oropali. Govori se namreč, da so omenjeni trije najprej Ančiča opijanili, da so laglje izvršili nad njim svoj zločin.

Preganjanje anarhistov. — Na Nemškem se je pričel zadnje dni hud lov na anarhiste. Posebno je bilo zaprtih mnogo sumljivih oseb v deželah Obrenu in pa v Alzaciji. Tudi v Švici ne marajo več anarhistov. Zavezni svet je zavkazal, da se imata izgnati iz Švice italijanska anarhista Breggi in Molgola, ki sta stanovala v Carihu.

Potres v Kalabriji. — V nedeljo so imeli v Kalabriji zopet potres. Posebno močan je bil v okolici mesta Caltanzaro. Ljudstvo je zopet vse zbegano.

Ponesrečen zrakoplovec. — Na binškošno soboto sta se dvignila iz milanske razstave dva trgovca in neki kapitan v zrakoplovu. Dvignili so se čez Apenine. V Jakinu so jih opazili, da so v nevarnosti, ker je plul balon nad morskó gladino. Popoldne na binškošno nedeljo je rešila balon in enega trgovca odposlana torpedovka, drugi trgovec in kapitan sta pa utonila.

Skrbne gospodnje so bile že od nekdaj oprezne pri nakupovanju sladke kave in so sprejemale samo zaprte izvirne zavoje z napisom „Kathreinerjeva Kneippova sladka kava“ in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko. Ker se pa vedno iznova ponavljajo posnemki, ni moči dovolj dostikrat opozarjati na znake pristne Kathreinerjeve kave. Čemu tudi bi kdo sprejemal manj vredne posnemke, če ob isti cenilahko dobi pristno Kathreinerjevo kavo, ki ima edina tako priljubljeni okus znate kave in ki je noben drug izdelek ne doseza niti ne približno glede okusa in prijetnosti? Treba je torej v svoj prid največje opreznosti.

Narodno gospodarstvo
Napoved (prognoza) vremena in naš kmetijski stan.

Vsakemu čitatelju je znano, s kako naglico se je razširilo pred nekolikimi leti zasnovano streljanje proti toči in da si veda ni potrdila ta način pomoči proti tej strahoviti šibi kmetovalčevi, vendar se je razvila v najkrajši dobi cvetoča obrt z nabavo potrebsčin, ki se rabijo pri tem streljanju. Kakor pa nadalje vsakdo vé, pojemá zanimanje za to streljanje in njega pomen kot rešilno sredstvo proti preganjanju neviht naših oblakov.

Čemu navajamo to na tem mestu? Slehrnemu razumniku je to najboljši dokaz, kako je neresnica, kar se najčesče in najraje trosi in kvasi o našem kmetijskem stanju, namreč, da je zanikrn, — konservativen — nedostopen napredku, držéč se krčevito starih navad itd. Pri tej novodobni vpeljavi smo očividno obéduovali, da so se naši najrazumnejši vinogradniki, javni zastopi, cele dežele in ministerstva potrdili, da so v nekolikih letih razvili cvetočo obrt, ne čakaje ugodnega uspeha o tej novi vpeljavi, pri tem pa so jim takoj sledili naši priprosti vinogradniki, ki so pri tem izdali mnogo tisočakov brez koristi ter so imeli pri tem še obilo opravila.

Naš kmetijski stan je torej pristopen napredku. Si ga želi. Pa kakor ga je skušnja učila in ga učí, se vsa hvalljena sredstva in pota vedno ne obnesó ali vsaj tako ne, da bi iz njih sklepal, da naj bi vsako novotarijo brez premisleka in takoj vpeljali, ne čakaje in ne vide uspehov.

V kaki zvezi je pa ta pojav pri našem kmetijskem stanju z napovedbo ali prognozo vremena?

Tu smo navedli le en slučaj, ki nam tako prikladno kaže inteligenco in nagib do napredka glavnega stebra našega naroda; zamogli bi pa našeti še celo vrsto drugih enakih pojavov. Kot izgleda navedimo iz sedajnosti le takojšnje preosnovanje naših vinogradnih nasadov na podlagi cepljenja z ameriškiimi trtami in izkoriščanje naukov umnega kletarstva, vpeljavo finih trtaih vrst in z njim povzdigo vinskega pridelka. Nadalje sposobnost našega delavskega stanju, da se v tujini takoj priuči ne le drugemu doslej neznanemu opravljanju raznih del, ampak tudi zmožnost, da si prisvoji druge jezike, navade in šege. Ta stan pa ni užival v mladosti dobrote izgledne omike, ampak je bil in je še njegova splošna olika nizko odmerjena.

Tak kmetijski stan je potem pristopen tudi naukom o napovedbi vremena ter jih bode znal izkoriščati v korist svojo in za svoj napredek.

Če je namreč pri kakem stanovskem poslovanju isto bolj ali manj odvisno od vremena, je to pri opravljanju kmetijskih del v največji meri. Kmetovalec je navezan na to, da razdeli svoje delo po vremenu in se potem le ravna. To je vsakemu znano. Istotako ve vsakdo po deželi, da se nahajajo v vsaki soseski stari, izkušeni gospodarji, ki po oblakih, po obnašanju pajkov, žab, divjačine, po trganju v udih, po bolečinah kurjih očes ali po drugih znamenjih z neko gotovostjo napovedujejo vreme ter da se drugi posestniki radi po njih nasvetu ravnavo. Iz teh opazovanj in napovedb vremena so se rodili naši vremenski pregovori, od katerih imajo nekateri stalno vrednost, ker jih je potrdila večstoletna izkušnja med tem, ko imajo drugi le krajeven pomen.

Človeški duh bi bil rad že nekdaj dognal, kakšna prihodnost ga čaka in v tem oziru so imeli že stari Grki „orakelne“, kjer so posebni svečeniki in svečenice po raznih znamenjih na živilih in drugače napovedovali prihodnost. Ravno tako se je godilo tudi s prerokovanjem vremena in to se dogaja še danes.

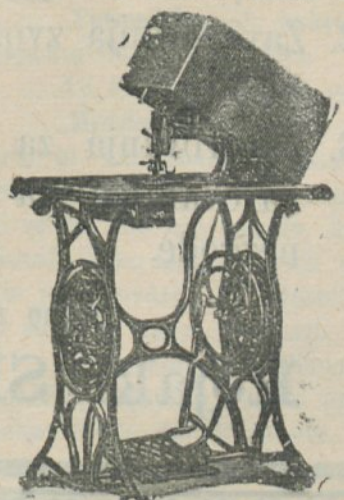
Vse napovedbe glede vremena nočemo kar brez vsake izjeme in brezpogojno zavreči, kajti premnogo njih sloni na izkušnjah vendar znanstvene podlage nimajo.

„N. Gosp.“

Loterijske številke.

9. junija.
Trst 89 17 53 62 7
Linc 56 48 25 53 59

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarnih najboljših kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

HOTEL BALKAN

kavarna in restavracija

nova zgradba, 70 elegantnih sob. električna razsvetljava, Lift, kopelji. — Cene zmerne.

TRST

Počkaj & Kögl.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča staybeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih
100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera
za hranilne vloge je nespremenjena.

Goriška zveza
gospodarskih zadrug in društev
Gorica, ulica Vetturini št. 9.

priskrbuje udom „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih pridruženih zadrug po Goriškem: Modro galico 98/99% po K 64.50 q; žveplo I. vrste 85,95 fino po K 18.— q — V zalogi ima: Superfosfat 14/16% po K 5.30 q; Superfosfat 12/14% po K 5.— q; Tomasova žindra 14/16% po K 5.— q; Rudeča sol po K 7.30 q. Kuhinjska sol po K 20.— q; Klajno vapno 40% po K 23.— q. Zadnje troje je v vrečah po 50 kg. Cena za modro galico velja samo za blago, kolikor ga ima še na razpolago; vsled tega naj se požurijo oni, ki mislijo še naročiti.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

C. kr. privilej.

krojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga oprave k uniformam za častnike, uradnike, Sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske re-darje; za častilo duhovščino: ovrat-nike, mašne kape, cingulum itd. itd. Perilo vsake vrste.

Dobiva se vse kar spada k pa-radnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. Poveraj v Gorici
na Travniku,

Dvojnega knjigovodstva, slovenske in nemške korešpondence
vešči

uradnik

se sprejme pri podpisani zadrugi. — Plača po dogovoru. — Lastno-ročno pisane prošnje s prepisi spričeval in naznanilo dosedanje porabnosti vložiti je do

20. t. m. na Ljudsko posojilnico v Ljubljani.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega pripravljata v Trstu lekarrarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se določijo naprej 7 K, nakar se stekleničice določijo franko in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakoršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti provziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!